

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Sotsiaalkaitseminister
määrus
terviktekst
01.01.2025
16.11.2025
RT I, 27.12.2024, 33

Tervisekaitsenõuded erihoolekandeteenustele ja eraldusruumile

Vastu võetud 21.12.2015 nr 75
[RT I, 29.12.2015, 42](#)
jõustumine 01.01.2016

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine
15.12.2024

Avaldamine
[RT I, 27.12.2024, 5](#)

Jõustumine
01.01.2025

Määrus kehtestatakse [rahvatervise seaduse](#) § 8 lõike 2 punkti 8² ja [sotsiaalhoolekande seaduse](#) § 107 lõike 3 alusel.

1. peatükk Üldnõuded ja reguleerimisala

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse nõuded sotsiaalhoolekande seaduse §-des 87, 94, 97, 99¹ ja 100 nimetatud igapäevaelu toetamise teenuse, toetatud elamise teenuse, kogukonnas elamise teenuse, päeva- ja nädalahoiuteenuse ning ööpäevaringse erihooledusteenuse (edaspidi *erihoolekandeteenus*) osutamisele ning nimetatud teenuste osutamise ruumidele, sealhulgas eraldusruumile, ruumide sisustusele ja korrashoiule ning maa-alale.
[[RT I, 27.12.2024, 5](#)- jõust. 01.01.2025]

(2) Igapäevaelu toetamise teenuse ja toetatud elamise teenuse osutamise ruumidele kohaldatakse käesolevat määrust juhul, kui teenust osutatakse teenuseosutaja omandis olevates või temale kasutamiseks antud ruumides.

§ 2. Üldnõuded

(1) Erihoolekandeteenuse osutamiseks kasutatavad ruumid (edaspidi *ruumid*) peavad vastama ehitusseadustiku §-s 11 ja selle alusel kehtestatud ehitisele esitatavatele nõuetele ning käesoleva määrusega kehtestatud tervisekaitsenõuetele.

(2) Erihoolekandeteenuse osutajal peavad olema teenuse osutamiseks sobivad ruumid, kus on piisav õhuvahetus, küllaldane loomulik ja kunstlik valgustus, veeseaduses ja selle alusel joogiveele kehtestatud nõuetele vastav joogivesi ja kanalisatsioon ning võimalus tualeti kasutamiseks, pesemiseks ja telefoni või muu sidevahendi kasutamiseks.

(3) Paragrahvi 4 lõike 3 punktides 1–3 nimetatud ruumid ei tohi asuda keldrikorrusel.

(4) Erihoolekandeteenuse osutaja peab tagama osutatava teenuse ohutuse.

2. peatükk

Teenuse osutamise maa-ala, ruumid ja ruumide sisustus

§ 3. Nõuded maa-alale

(1) Kogukonnas elamise teenuse, päeva- ja nädalahoiuteenuse ning ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise maa-ala peab olema puhas, ohutu, ligipääsetav ja turvaline.
[RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(2) Hoone, kus osutatakse kogukonnas elamise teenust, päeva- ja nädalahoiuteenust või ööpäevaringset erihooldusteenust, lähimbrus peab olema heakorrastatud, võimaluse korral haljastatud vähemalt 40 protsendi ulatuses ning vajaduse korral piiratud piirdeaiaaga.
[RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(3) Kogukonnas elamise teenust, päeva- ja nädalahoiuteenust ning ööpäevaringset erihooldusteenust saaval isikul peab olema värskes õhus viibimiseks ja tegevusteks õues ohutu ala, kus:
[RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

- 1) on istumiseks sobivad kohad, jalutamisrada ning võimalused arendavateks ja eakohasteks tegevusteks;
- 2) peamine teenuse osutamise ruumidele juurdepääsu tee on pimedal ajal valgustatud, välja arvatud ajal, mil teenust saavad isikud juurdepääsuteed ei kasuta;
- 3) teenust saavatel isikutel ei ole juurdepääsu haljastuses olevate mürgiste lehtede, õite või viljadega taimedele;
- 4) läheduses ei ole mürarikast või ohtlikku ettevõtet, suure liiklustihedusega või tolmavat maanteed ega muud elu või tervist ohustavat saasteallikat välisõhu kaitse seaduse tähenduses.

(4) Kogukonnas elamise teenuse, päeva- ja nädalahoiuteenuse ning ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise maa-alal olevad jäätmenõud ja -mahutid peavad asuma eemal teenuse osutamise ruumide akendest, kasutamiseks ja äraveoks sobival kohal. Jäätmenõude ja -mahutite kasutamine peab olema ohutu ning nendest ei tohi levida nakkusi ega kahjureid.
[RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(5) Kogukonnas elamise teenust, päeva- ja nädalahoiuteenust või ööpäevaringset erihooldusteenust saava isiku juurdepääs teenuse osutamise maa-alal asuva kraavi, basseini või muu tehise- või loodusliku veekogu juurde peab olema ohutu.
[RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

§ 4. Ruumid

(1) Erihoolekandeteenust saava isiku kasutuses olevad ruumid peavad vastama teenust saava isiku vajadustele ning olema ohutud ja turvalised.

(2) Erihoolekandeteenust saava isiku kasutuses olevates ruumides, sealhulgas koridorides ja treppidel, peab olema piisavalt liikumisruumi ja liikumist hõlbustavaid tugesid ning sisustus peab võimaldama ohutult teha arendavaid ja muid vajalikke tegevusi.

(3) Kogukonnas elamise teenuse osutajal ja ööpäevaringse erihooldusteenuse osutajal peavad teenust saavate isikute kasutada olema vähemalt alljärgnevad teenuse osutamise ruumid:

- 1) magamistuba, mille põrandapindala on vähemalt 8 ruutmeetrit, arvestusega, et ühe teenust saava isiku kohta on ruumis vähemalt 6 ruutmeetrit põrandapindala;
- 2) elutuba või muu ruum vaba aja veetmiseks, arvestusega, et ühe teenust saava isiku kohta on ruumis vähemalt 2 ruutmeetrit põrandapindala;
- 3) köök või kööginurk, mille põrandapindala on piisavalt suur lähtuvalt erihoolekandeteenust saavate isikute vajadustest;
- 4) valamuga tualettruum kuni kümne kogukonnas elamise teenust või ööpäevaringset erihooldusteenust saava isiku, välja arvatud uriini absorbeerivaid abivahendeid kasutava isiku kohta;
- 5) duši või vanniga pesemisruum kuni kümne kogukonnas elamise teenust või ööpäevaringset erihooldusteenust saava isiku kohta. Tualettruum ja pesemisruum võivad olla ühendatud;
- 6) vajadustele vastav ruum, eraldatud koht või kapp üleriie hoidmiseks.

(3¹) Päeva- ja nädalahoiuteenuse osutajal peavad teenust saavate isikute kasutada olema vähemalt käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1–6 sätestatud nõuetele vastavad ruumid. Päeva- ja nädalahoiuteenuse osutajal ei pea olema käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 sätestatud nõuetele vastavat magamistuba, kui sama lõike punktis 2 nimetatud ruumis on ühe teenust saava isiku kohta vähemalt 8 ruutmeetrit põrandapinda.
[RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(4) Erihoolekandeteenuse osutajal peab olema võimalus vajaduse korral pesu pesemiseks, kuivatamiseks ja triikimiseks.

(5) Kogukonnas elamise teenuse, päeva- ja nädalahoiuteenuse ning ööpäevaringse erihooldusteenuse osutajal peab vajaduse korral olema toitlustamiseks eraldi ruum.
[RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(6) Kui iseseisvat õendusabi osutatakse ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja ruumides ja teenust saava isiku kasutuses ei ole privaatset ruumi, peab iseseisva õendusabiteenuse osutajal olema võimalus kasutada peale lõikes 3 nimetatud ruumide teenuse osutamiseks sobivat ruumi, kus on tagatud teenust saava isiku privaatsus.

(7) Kogukonnas elamise teenuse, päeva- ja nädalahoiuteenuse ning ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise ruumide puhastamiseks kasutatavaid seadmeid ja vahendeid hoitakse ruumis, kus on piisav õhuvahetus, valamu ja tingimused põrandapesuks vajalike korduskasutatavate vahendite pesemiseks ning vajaduse korral pesumasin. [RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

§ 5. Ruumide sisustus

(1) Erihoolekandeteenust saava isiku kasutuses olevate ruumide sisustus peab olema ohutu, kooskõlas ruumide kasutusotstarbega ja vastama erihoolekandeteenust saavate isikute vajadustele.

(1¹) Käesoleva määruse § 4 lõike 3¹ teises lauses sätestatud juhul, kui päeva- ja nädalahoiuteenust saav isik vajab voodikohta, tagatakse talle sobiv voodi ja tema soovi korral voodite eraldamiseks vaheseina, kardina, sirmi või muu ruumi liigendamist võimaldava vahendi kasutamine, ning ruum ja selle sisustus peavad vastama käesoleva määruse § 6 lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõuetele. [RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(2) Köök või kööginurk peab olema erihoolekandeteenust saava isiku vajaduste kohaselt sisustatud, et tagada võimalus ohutult toitu valmistada ja süüa.

(3) Klaasused, põrandani ulatuvad klaasist aknad ja vaheseinad ning peegelused ja -pinnad ruumides peavad olema ohutud ja ratastooli kõrguselt varustatud kaitsega või nähtavalt märgistatud.

(4) Erihoolekandeteenust saava isiku kasutuses olevate ruumide aknad ja nende kasutamine peab olema ohutu.

(5) Ruumide ukсед tehakse võimaluse korral lävepakkudeta või madalate lävepakkudega ja automaatselt avanevate ustega, välja arvatud eraldusruumi uks.

(6) Elektripistikupesad kaetakse vajaduse korral kaitsega olenevalt teenust saavate isikute arengutasemest ja psüühilisest seisundist.

(7) Erihoolekandeteenust saava isiku kasutuses olevates ruumides võetakse arvesse järgmist:

- 1) päikesepoolsed aknad varustatakse kardina, ruloo või valguse reguleerimist võimaldava muu kattega;
- 2) puhastusvahendid, välja arvatud käte pesemiseks mõeldud seep ja nõude pesemiseks kasutatavad vahendid, ja muud kemikaalid hoitakse lukustatud või turvakinnisega kapis või muus kogukonnas elamise teenust, päeva- ja nädalahoiuteenust või ööpäevaringset erihooldusteenust saavatele isikutele kättesaamatus kohas; [RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]
- 3) põranda- ja trepipind ei tohi olla libe ega liikumist takistavate konarustega ning see peab olema kergesti puhastatav ja vajaduse korral desinfitseeritav.

§ 6. Magamistuba ja selle sisustus

(1) Magamistoas võib elada kuni kaks erihoolekandeteenust saavat samast soost isikut. Äärmusliku abi- ja toetusvajadusega isikuid võib ühes magamistoas elada kuni neli. Erinevast soost teenust saavaid isikuid võib ühte magamistuppa elama panna üksnes isiku kirjaliku avalduse alusel. [RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(2) Magamistoas võimaldatakse erihoolekandeteenust saava isiku soovi korral kasutada voodite vahel liigendatavat vaheseina, kardinat või sirmi.

(3) Magamistoa suurus, sisustuse valik ja paigutus peab võimaldama teenuseosutajale vajaduse korral mõlemalt poolt juurdepääsu voodile ning kasutada funktsionaalvoodit ja ümberasetamise ja teisaldamise abivahendeid.

(4) Magamistoas tagatakse erihoolekandeteenust saavale isikule sobiv voodi koos voodivarustuse ja -pesuga, mööbel isiklike tarbeesemete paigutamiseks ning magamistoa muu sisustus lähtuvalt isiku või eestkostja soovist või teenuse eesmärgist.

(5) Magamistoas peab olema vähemalt üks ligipääsetav seinakontakt, nõuetekohane üldvalgustus ja isiku või eestkostja soovist või teenuse eesmärgist lähtuv kohtvalgustus ning valguse reguleerimist võimaldavad aknakatted.

(6) Magamistoa ust võimaldatakse vajaduse korral seestpoolt lukustada, kuid teenuseosutajale peab olema tagatud juurdepääs tuppa.

§ 7. Eraldusruum

(1) Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutajal, kes osutab ööpäevaringset erihooldusteenust kohtumäärusega hoolekandeesutusse paigutatud või ebastabiilse remissiooniga isikule, peab olema privaatne eraldusruum, mis on turvaline, ohutu, valgustatud, nõuetekohase temperatuuri ja sobiva sisustusega, mis ei võimalda tekitada vigastusi teenust saavale isikule. Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutajal, kes osutab ööpäevaringset erihooldusteenust ja ööpäevaringset erihooldusteenust äärmusliku abi- ja toetusvajadusega isikule, peab nõuetele vastav eraldusruum olema tagatud vajaduse korral.
[RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(2) Eraldusruumi põrandapindala peab olema vähemalt 8 ruutmeetrit.

(3) Eraldusruumis peab olema seina või põranda külge kinnitatud voodi või muu põrandast kõrgemal asuv magamisase.

(4) Eraldusruumis peab olema kättesaadav nõuetekohane joogivesi.

§ 8. Igapäevaelu toetamise teenuse ja toetatud elamise teenuse osutamise ruumid ja sisustus

(1) Igapäevaelu toetamise teenuse või toetatud elamise teenuse osutaja omandis olevad või temale kasutamiseks antud ruumid peavad vastama § 4 lõikes 2, §-s 5 ja §-des 9–11 sätestatud nõuetele.

(2) Kui igapäevaelu toetamise teenustel või toetatud elamise teenustel valmistatakse toitu väljaspool teenust saava isiku eluruumi, peab olema teenuseosutajal § 4 lõike 3 punktis 3 toodud nõuetele vastav köök või kööginurk koos § 5 lõikes 2 toodud sisustusega.

3. peatükk Ruumide sisekliima ja valgustus

§ 9. Ruumide sisekliima

(1) Magamistoa, elutoa ja vaba aja veetmise ruumi õhuvahetus, siseõhu mikrobioloogiline ja keemiline koostis, sealhulgas kahjulike gaaside, peenosakeste ja radooni sisaldus peab vastama vähemalt tarbijakaitseseaduse § 10 lõike 1 punktis 1 või 2 nimetatud standardites sätestatud eluruumidele esitatud miinimumnõuetele.
[RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(2) Ruumide optimaalne õhuniiskus on vahemikus 40–60 protsenti. Lubatud on siseõhu suhtelise niiskuse vähenemine kuni 30 protsendini ja lühiajaline suurenemine kuni 70 protsendini.

(3) Ruumi siseõhu temperatuur peab olema vähemalt 19 kraadi. Siseõhu temperatuuri tõusmisel üle 27 kraadi võetakse tarvitusele meetmed temperatuuri alandamiseks.

§ 10. Ruumide valgustus

Erihoolekandeteenuse osutaja tagab erihoolekandeteenust saava isiku kasutuses olevates ruumides vähemalt asjakohastele valgustuse standardite miinimumnõuetele vastava valgustuse, arvestades ruumis tehtavat erihoolekandeteenuse sisuks olevat tegevust.

4. peatükk Ruumide ja sisustuse korrashoid ning hügieeninõuded

§ 11. Üldhügieeni nõuded ja ruumide korrashoid

(1) Ruumid ja sisustus peavad olema puhtad. Puhastamisel kasutatakse kemikaaliseaduse nõuetele vastavaid aineid kasutusjuhendi kohaselt. Puhastamisel kasutatavad ained peavad olema müügi pakendis. Nõuetekohaselt valmistatud töölahused peavad olema lekkekindlas märgistatud anumad.

(2) Puhastusvahendite kasutamisel tuleb vältida nakkuste levikut. Tualettruumi, siibrite ja teiseldatavate tualetitoolide puhastusvahendid peavad olema asjakohaselt tähistatud ning neid tuleb hoida teistest puhastusvahenditest ja -ainetest eraldi.

(3) Erihoolekandeteenust saava isiku kasutuses olevaid ruume, kus puudub konditsioneer, tuulutatakse korrapäraselt.

(4) Erihoolekandeteenuse osutamise ruumides on keelatud suitsetada.

(5) Ruumides ei tohi olla närilisi, välja arvatud lemmikloomad, ega kahjurputukaid.

(6) Ruumides võivad olla lemmikloomad üksnes erihoolekandeteenuse osutaja loal. Lemmikloomad ei tohi tekitada ohtu teenust saavate isikute tervisele ega elule.

(7) Madratseid, tekke ja patju tuleb kloppida, pesta ja puhastada vastavalt vajadusele, kuid vähemalt kaks korda aastas. Madratsi- ja padjakatteid pestakse vastavalt vajadusele, kuid vähemalt üks kord kvartalis. Voodipesu ja käterätikuid tuleb vahetada vastavalt vajadusele, kuid vähemalt üks kord nädalas.

(8) Puhast ja määrdunud pesu hoitakse eraldi.

(9) Erihoolekandeteenust saavale isikule võimaldatakse piisavas koguses kasutada veeseaduses ja selle alusel joogiveele kehtestatud nõuetele vastavat joogivett.

(10) Kogukonnas elamise teenuse osutaja, päeva- ja nädalahoiuteenuse osutaja ning ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja juures võimaldatakse ööpäev läbi kasutada pesemiseks sooja vett temperatuuriga 40–55 kraadi.

[RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(11) Kogukonnas elamise teenuse osutajal, päeva- ja nädalahoiuteenuse osutajal ning ööpäevaringse erihooldusteenuse osutajal peab olema võimalus erihoolekandeteenust saavate isikute nõuetekohaseks toitlustamiseks ja vajaduse korral eritoitlustamiseks, võttes arvesse teenust saava isiku terviseseisundit ja erivajadusi. Toitlustamisel järgitakse toiduseaduse ja muude asjakohaste toidualaste õigusaktide nõudeid ning rahvatervise seaduse § 8 lõike 2 punkti 4 alusel kehtestatud tervisekaitse nõudeid toitlustamisele tervishoiu- ja hoolekandetasutuses.

[RT I, 27.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(12) Erihoolekandeteenust vahetult osutavate isikute riietus peab olema puhas.

5. peatükk

Rakendussätted

§ 12. Määruse rakendamine

Erihoolekandeteenuse osutajad, kes osutavad määruse jõustumise ajal erihoolekandeteenust enne 1940. aastat ehitatud ehitises, peavad § 6 lõikes 1 sätestatud nõuetele vastama hiljemalt 2021. aasta 1. jaanuariks.

§ 13. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2016. a.